

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	5
KISALTMALAR	7
İÇİNDEKİLER	9
GİRİŞ	13

BİRİNCİ BÖLÜM

YARGILAMADA ESASA İLİŞKİN YETKİLİ OLAN KADI YARDIMCILARI

I. NAİP	23
A. Naibin Yetkileri, Nitelikleri ve Hukuki Dayanakları	23
B. Naip Türleri.....	30
a. Genel Yetkili Naipler	30
b. Hususi Yetkili Naipler	38
i. Hususi İdari Yetkili Naipler	38
ii. Hususi Adli Yetkili Naipler	42
C. Naip Kararlarının Denetlenmesi	47
a. Merkezi Otorite Tarafından Denetim.....	47
b. Kadı Tarafından Denetim	48
II. MUSLİHÛN	52
A. Muslihûnun Tanımı ve Nitelikleri	53
a. Muslihûnun Kendisinin Özellikleri.....	54
b. Muslihûnun Dâhil Olduğu Uyuşmazlıkların Özellikleri	62
B. Muslihûna Başvuru Usulü.....	66
C. Muslihûna Başvuru Gerekçesi	69
a. İslam Hukukunun Teşvik Etmesi.....	69
b. Sulhun Ahlaki ve Dini Karakteri	71
c. Hukuki İhtiyaçlar	73
d. Maddi Hukuktan Ayrılma Arzusu	77
e. Uyuşmazlığın Gizli Kalması İsteği	78
f. Diğer Nedenler.....	78
D. Muslihûn ile Çözülen Uyuşmazlıkların Kadı Tarafından Denetlenmesi	79

III. KASSAM	82
A. Kassamın Nitelikleri, Yetkileri ve Kayıtları	82
a. Kassamın Nitelikleri ve Yetkileri.....	83
b. Kassam Defterleri	85
c. Kassamiye	91
B. Kassam Türleri.....	93
a. Askerî Kassam	94
b. Şehrî Kassam.....	95
c. Askerî ve Şehrî Kassamların Yetki-Görev Uyuşmazlığı	97
C. Kassam Kadı İlişkisi	98
a. Kassam Kararlarının Kadı Tarafından Denetimi	99
b. Kadıların Yargı Sürecine Dâhil Oldukları Feraiz Vakaları	99
i. Tereke Kaynaklı Vakalar	99
ii. Mirasçı Kaynaklı Vakalar	103

İKİNCİ BÖLÜM

YARGILAMANIN USULÜNE İLİŞKİN ETKİLİ OLAN KADI YARDIMCILARI

I. EHL-İ HİBRE.....	111
A. Ehl-i Hibrenin Nitelikleri ve Konumu	113
a. Ehl-i Hibrenin Tanımı ve Özellikleri.....	113
b. Ehl-i Hibrenin Osmanlı Yargılama Hukukundaki Konumu.....	118
B. Zorunlu Bilirkişilik Uygulaması	121
a. Osmanlı Hukuk Kaynaklarında Zorunlu Bilirkişilik.....	122
b. Zorunlu Bilirkişilik Türleri	124
i. Esasa İlişkin Bilirkişilik	124
ii. Usuli Zorunlu Bilirkişilik.....	125
C. Bilirkişi Raporları	127
a. Bilirkişi Raporunun Kadıya Aktarılması	128
b. Bilirkişi Raporunun Yargılamanın Seyrine Etkisi.....	130
c. Bilirkişi Raporuna İtiraz	134
II. MÜFTÜ	138
A. Müftünün Tanımı, Türleri ve Görevlendirilmeleri	139
a. Tanımı ve Özellikleri.....	139
b. Türleri	140
c. Görevlendirilmeleri.....	141

B. Osmanlı Hukukunda Fetva	146
a. Fetvaların Tanımı Özellikleri ve Fonksiyonları.....	146
i. Tanımı ve Özellikleri	147
ii. Fonksiyonları.....	149
b. Fetvanın Osmanlı Yargılama Hukukundaki Rolü	152
i. Hukuk Kaynağı Olarak Fetva	153
ii. Somut Olaya İlişkin Fetva.....	154
C. Fetvanın Yargılamanın Seyrine Etkisi.....	160
III. KOLLUK GÖREVLİLERİ (SUBAŞI, ÇAVUŞ, MUHZIR, ASES).....	163
A. Kolluk Görevlilerin Türleri ve Özellikleri	164
a. Çavuş.....	165
b. Subaşı.....	167
c. Ases.....	168
d. Muhzır.....	171
B. Kolluk Görevlilerinin Genel Vazifeleri.....	174
C. Kolluk Görevlilerinin Yargılamaya Katkıları.....	175
a. İlgililerin Mahkeme Huzuruna Getirilmesi	176
b. Dilekçelerin – Taleplerin Kadıya Sunulması	181
c. Vakanın Kadıya Sunulması	182
d. Suçüstü.....	185
e. İfade Alma.....	187
f. Delil temini.....	189
g. Farklı Roller ile Kadıya Yardım Etme	191
i. Şuhûdü'l-hâl Üyesi	192
ii. Yediemin	193
iii. Keşif Heyeti Üyesi.....	196
iv. İnfaz / İcra Memuru	198

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YARGILAMAYA BÜROKRATİK AÇIDAN DESTEK OLAN KADI YARDIMCILARI

I. KÂTİP	201
A. Tanımı, Önemi, Tarihî Gelişimi ve Hukuki Dayanağı.....	201
B. Niteliği	204
C. Eğitimi ve Ataması	206
D. Hiyerarşik Yapısı	209

E. Gelirleri	211
F. Görev ve Yetkileri	213
a. Kayıt Tutma.....	213
b. Şuhûdü'l Hâl Üyesi Olma	217
c. Diğer Görevleri.....	217
II. ŞUHÛDÜ'L-HÂL	219
A. Tanımı, Hukuki Dayanakları ve Özellikleri	219
a. Hukuki Dayanakları	221
b. Tanımı ve Özellikleri.....	223
c. Atanması Azli ve Ücret Alması	224
B. Statü ve Meslekleri.....	227
a. Askerî (Yönetici) Kategoride Yer Alan Şuhûdü'l Hâl Üyeleri	227
i. İlmiye Sınıfına Dâhil Olan Askerîler	228
ii. Ehl-i Örf.....	229
b. Reaya Kategorisinde Olan Şuhûdü'l-Hâl Üyeleri.....	230
C. Yargılama Sürecindeki İşlevleri.....	233
a. Yargılamanın İspat Edilmesi.....	234
b. Yargılamanın Aleniyeti.....	236
c. Yargılamanın Denetlenmesi.....	236
III. MÜZEKÎ (TEZKİYE MEMURLARI).....	238
A. Müzekkîliğin Tanımı, Nitelikleri ve Hukuki Dayanakları	238
B. Tezkiyeye Başvurulan Uyuşmazlıklar ve Tezkiye Metodu	241
a. Tezkiyeye Başvurulan Uyuşmazlıklar	242
b. Tezkiye Metodu	244
C. Tezkiye Türleri.....	247
a. Gizli Tezkiye	248
b. Alenî Tezkiye	249
D. Tezkiyenin Yargılamanın Seyrine Etkisi	251
a. Tezkiyenin Olumsuz Neticelenmesi (Cerh)	252
b. Tezkiyenin Olumlu Neticelenmesi (Ta'dîl)	255
SONUÇ.....	259
KAYNAKÇA.....	263
KAVRAM DİZİNİ	289